

Kuatiañe'ẽ ogayguápe - Carta familiar

Ñamoñe'ẽ mboyve | Antes de leer

- ¿Rehaívapa kuatiañe'ẽ nde rapichápe?
- ¿Mba'éichapa reguerahauka ne kuatiañe'ẽ?

Ñamoñe'ẽ | Leemos

Lambaré, 28 jasykõime 2020me.

Tia Nélida, che tia ahayhúva:

Che maitei horyvéva ndéve guarã, hi'ã chéve reime porã, neresãi ha nderetia'e. Ko'ápe roime porãmba, che sy, che ru ha che pehẽnguekuéra hesãimba avei.

Ahai ningo ndéve hína ko kuatiañe'ẽ amombe'u haũa rohoseha nde rógape Semana Sántape. Che sy ningo he'i chéve nde rógape oĩa tatakua ha heta jepe'a ha peñomongeta hague upépe jajapo haũa chipa Semana Sántape, ha'e oguerahapáta oñeikotevéva chipa aporã.

Upévare rovy'a ha roñembosako'íma hína. Avei aporandusemi ndéve ikatúpa oho chendive mokõi che irũ mbo'ehaopegua, ohoseterei hikuái oikuaa haũa nde róga. Che ningo hetaitereíma amombe'u chupekuéra iporãitereiha nde róga Ypakaraipagua ha javy'aitereiha upépe.

Ága ikatu vove embohovaimi chéve che kuatiañe'ẽ. Aguerahauka ndéve che aña ha che kunu'ũ. Che sy ha che ru omoġuahẽ ndéve imaitai avei.

Jerutí, ne sobrina nderecharamóva.

1. Amoñe'ẽ kuatione'ẽ.

Leo esta carta.

Paraguay, 10 jasypoapy 20...-me

Che angirũ Raquel:

Mba'éichapa reiko, rejepokuaámapa ne mbo'ehao pyahúpe. Che aime porã ha ko'ápe jepiguáicha ñane irũnguéra iñakãhatã ha hetia'e.

Amombe'use ndéve ore mbo'ehára, mbo'esyry mbohapyhapegua, héraha Perla María, ha'e imarangatu ha ojopy orendive roñe'ẽ haña guaraníme. Oĩ avei mokõi ore irũ pyahu, oúva ambue mbo'ehaógui, peteĩ mitãkuña ha peteĩ mitãkuimba'e.

Aikuaaséte mba'éichapa reñeñandu ne mbo'ehao pyahúpe. Mba'éichapa héra ne mbo'ehára ha ne irũnguéra rejepokuaaha avei. Emombe'umi chéve ága rembohovái vove chéve che kuatione'ẽ.

Che añua ndéve ha akói rohechaga'u.

Liz, ne angirũ imandu'áva nderehe akói.

2. Aheka ñe'ëryrúpe ko'ã ñe'ẽ.

Busco en el diccionario el significado de las palabras.

Jepokuaa:

Jepiguáicha:

Akãhatã:

Ambue:

Maravichu ha kūjelerā - Adivinanzas y trabalenguas

Maravichu - Adivinanzas: Ñe'ẽrysýi mbykymimi omombe'úva mba'éichapa peteĩ mba'e oje'e'ỹre héra, oñeha'arõvo ambu'éva he'i mba'épa, ojuhuga ojevy'a haña.

Mba'éichapa ojejapo maravichu - Características de la adivinanza
Oñemoñepyrũvo katuete oje'e: Maravichu, maravichu, mba'émotepa...
Oñembojoja ambue mba'e ijoguaha rehe.

Maravichu, maravichu, mba'émotepa...
Kora morotĩme
vaka pytã'i.

Kūjelerā - Trabalenguas: Ñe'ẽrysýi mbykymi oiporúva ñe'ẽ ipu jojáva ipahápe ha hasýva ja'e, ikatu hañaicha ja'évo ñambojere ñane kũ.

Mba'éichapa ojejapo kūjelerā - Características del trabalenguas
Ñe'ẽrysýi mbykymi.
Ipujoja umi ñe'ẽ ipahapegua.

Apyka puku kupépe,
aguapy apuka puku.

1. Ajesareko ha ahai mba'eichagua haipyáa.

Observo y escribo el tipo de texto.

Maravichu, maravichu,
mba'émotepa...
Mokõi mitãkuña oguapy ojoykére
ha araka'eve ndaikatúi ojuecha.

(tesa)

Pararã, perere,
pya'événa ere,
ne kũ tojere.

Ñamoñepyrũ

Maymáva jaikuaase moõitépa ñaime,
moõ gotyópa opyta Paraguay,
Ka'akupe, térã ambue tenda. Upevarã
ymaite guive ojeporu, yvyra'anga
(mapa) térã taperechaukaha (brújula).
Tañaime mamó ñaimehápe kuetuete
ohechauka yvate gotyó.

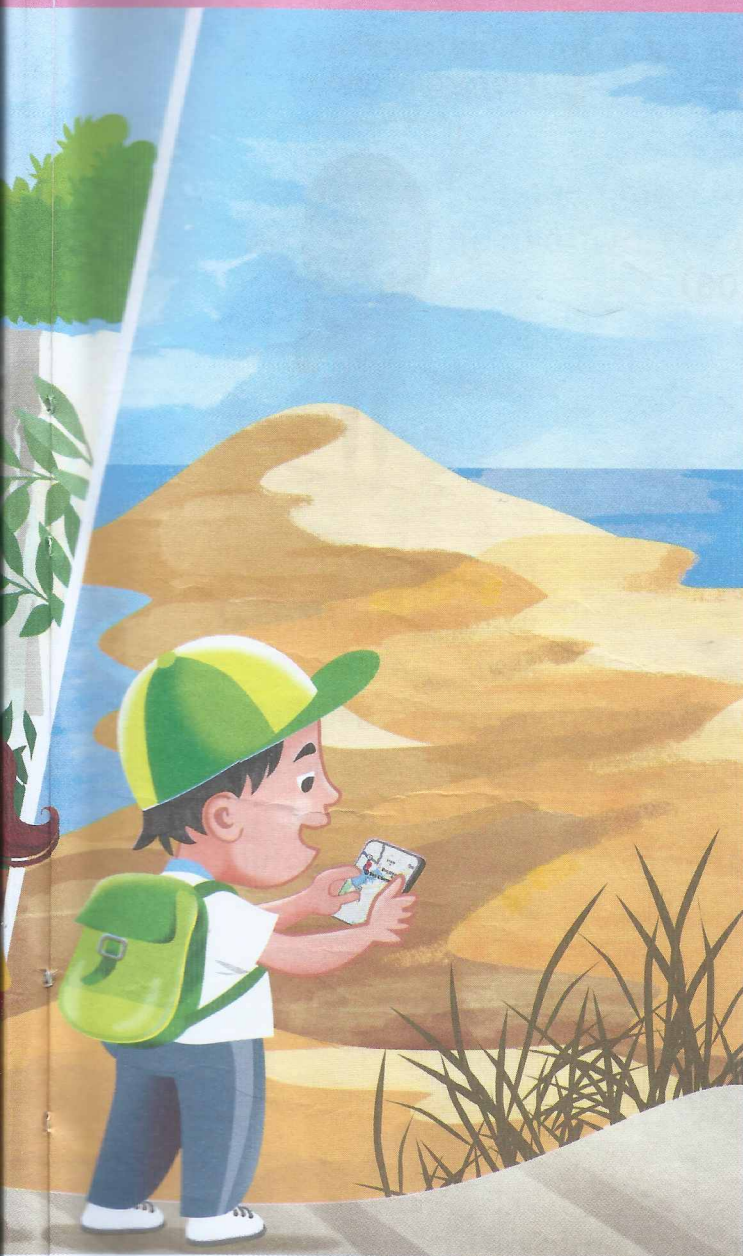
Ñamotenonde

• Jajesareko ta'angáre ha ja'e:

- ¿Mba'épa ohecha umi mitã?

- ¿Mba'éichapa héra umi tenda?

- ¿Moõ gotyópa opyta?

Ñe'ẽreko porã Normas de la lengua		Jahaikuaa Expresión escrita
Teroja techaukaráva	Pundiekõi	Marandu kuave'ẽrã

1. Amoñe'ẽ ko marandu vore.

Leo el fragmento de la noticia.

NOTICIAS EDICIÓN IMPRESA NACIONALES DEPORTES ESPECTÁCULOS MUNDO ABCCARDINAL 730 AM ABC FM 98.5 ABC TV

Marandu vore

Carolina omombe'u omba'apoha hína ñepytyvõme Sonido de la Tierra ndive, 2016 guive heta tetã vore oĩva tetãpyre, oñemoinge haña opa tapicha akãme tuicha mba'eha y ha tekoha.

He'i avei umi ka'aguy jehapy ha vyramáta jeity oikóva opo-romombáy oñemomba'eve haña tekoha, upéva ko'ága rupi oñeñotý y oñeñangarekove vyra mátare.

Omoñe'ẽ asa guaraníme ha ombyapu'a Nélida Otazú. Disponible en:
<https://www.abc.com.py/nacionales/2019/10/04/voluntarios-limpian-cauce-del-arroyo-pai-nu/>

2. Ambohovái oñeporandúva.

Respondo las preguntas.

- ¿Mba'épa omombe'u Carolina?

- ¿Araka'e guivépa omba'apo Sonido de la Tierra ndive?

- ¿Moõpa omba'apo hikuái?

He'i mba'e rehépa oiméne oñeñe'ẽta jehaipyrépe oje'e'imi rire ichupe upépe oikóva (Anticipa el posible contenido del texto a partir de datos que se le facilitan). Omoñe'ẽvo ombohyapu porá umi ñe'ẽ ha oñemoi hendaitépe (Lee oralmente considerando la buena pronunciación de los sonidos y la postura del cuerpo). Oikũmby mba'érehépa oñe'ẽ morangu (Comprende la información contenida en textos tales como: fábulas). Ohesa'ỹijo mava rehetépa oñe'ẽ pe jehaipyre omoñe'ẽvape, mba'épa hembiapo, moópa ha araka'épa oiko umíva (Analiza un texto narrativo considerando personajes, acciones, lugar y tiempo). He'i mba'emba'épa oiko ojoapykuéri pe jehaipyrépe (Expresa la secuencia de hechos ocurridos en el texto).

Jagua ha ha'anga - El perro y su reflejo

Ñamoñe'ẽ mboyve | Antes de leer

- ¿Mávarepa oñe'ẽne morangu?
- ¿Mba'épa ñanembo'ese?

Ñamoñe'ẽ | Leemos

Jagua ha ha'anga

Peteĩ ára oguata ohóvo jagua ha ogueraha ijurúpe so'o pehẽngue guasu hetereíva:

—¡Iporãitépa! —He'i ijupe guarã.

—Araháta che rógape ha'u haña cheaño, che aikuaaháicha.

Hape rupi ohasa peteĩ ysyry; pe y morotĩ sakãme ohecha sapy'a ha'anga ha ha'e oimo'ã ambue jagua oguerekóva avei so'o pehẽngue tuichavéva ijurúpe.

Iñembyahýi rekógui ojurupe'a ojapyhy haña pe so'o oguerekóva ambue jagua, ha oity iso'o pehẽngue ogueraha'akue ijurúpe.

Oñapymíro jepe huguaite peve pe y morotĩ ho'ysã asývape, ndojuhúi hapichápe.

Ipahápe, ohechakuaa, ñembyahýi rekógui, okañyhague ichugui iso'o pehẽngue ha opyta hese'ỹ oguerahágui ichugui pe ysyry.

Tekombo'erã: Evy'áke nemba'eteérente, ikatúgui eperdepa nemba'epota potavégui.

Ñe'ëndy

pehẽngue. *Pedazo*
ijupe. *A sí mismo/a*
cheaño. *Solo/a*
sakã. *Transparente*
oimo'ã. *Le pareció,*
creyó
iñembyahýi reko.
Hambriento

Ohaiva'ekue Esopo.

Omoñe'ẽasa guaraníme Pedro Moliniers.